Badani pracownicy huty Baildon – charakterystyka próby z 2001 roku

Rozkład cech społeczno – demograficznych w badanej próbie przedstawia się następująco:

Tabela 1. Struktura płci

Płeć (%)	
Mężczyźni	74,6
Kobiety	25,4

Wykres 1. ***Struktura płci***

Dane z wykresu 1 w formie tabeli

Kategoria	**Wartość (%)**
Mężczyźni	74,6
Kobiety	25,4

Tabela 2. ***Struktura wieku***

Wiek (%)	
18-29	26,1
30-39	23,7
40-49	26,0
50-64	24,2

Wykres 2. ***Struktura wieku***

Dane z wykresu 2 w formie tabeli

Kategoria	**Wartość (%)**
18-29	26,1

Kategoria	Wartość (%)
30-39	23,7
40-49	26
50-64	24,2

Tabela 3. ***Stan cywilny***

Stan cywilny (%)	
kawaler/panna (k/p)	20,1
żonaty/zamężna (ż/z)	65,6
wdowiec/wdowa (w/w)	10,9
rozwiedziony/rozwiedziona (r/r)	3,4

Wykres 3. Stan cywilny

Dane z wykresu 3 w formie tabeli

Kategoria	Wartość (%)
kawaler/panna (k/p)	20,1
żonaty/zamężna (ż/z)	65,6
wdowiec/wdowa (w/w)	10,9
rozwiedziony/rozwiedziona (r/r)	3,4

Tabela 4. ***Poziom wykształcenia***

Wykształcenie (%)	
Podstawowe	32,5
zasadnicze zawodowe	26,9
Średnie	33,4
Wyższe	7,2

Wykres 4. ***Poziom wykształcenia***

Dane z wykresu 4 w formie tabeli

Kategoria	Wartość (%)
Podstawowe	32,5
zasadnicze zawodowe	26,9
Średnie	33,4
Wyższe	7,2

Tabela 5. ***Status społeczno – zawodowy***

Status społeczno-zawodowy (%)	
1. robotnik niewykwalifikowany	16,2
2. robotnik wykwalifikowany	43,4
3. prac. umysłowy bez wyższego wykształcenia	26,0
4. prac. umysłowy z wyższym wykształceniem	14,4

Wykres 5. Status społeczno – zawodowy

Dane z wykresu 5 w formie tabeli

Kategoria	Wartość (%)
1. robotnik niewykwalifikowany	16,2
2. robotnik wykwalifikowany	43,4
3. prac. umysłowy bez wyższego wykształcenia	26
4. prac. umysłowy z wyższym wykształceniem	14,4

Tabela 6. ***Liczba dzieci***

Liczba dzieci (%)	
Bezdzietni	23,1
1 dziecko	16,7
2 dzieci	33,5
3 dzieci lub więcej	26,7

Wykres 6. Liczba dzieci

Dane z wykresu 6 w formie tabeli

Kategoria	Wartość (%)
Bezdzietni	23,1
1 dziecko	16,7
2 dzieci	33,5
3 dzieci lub więcej	26,7

Tabela 7. ***Miejsce wychowania***

Miejsce wychowania (%)	
na wsi	50,4
w mieście	49,6

Wykres 7. ***Miejsce wychowania***

Dane z wykresu 7 w formie tabeli

Kategoria	Wartość (%)
na wsi	50,4
w mieście	49,6

Kogo przedstawiają zestawienia

Tabele opisują osoby objęte ankietą, nie wszystkich pracowników huty i nie ogół mieszkańców Załęża. To podstawowa granica interpretacji. Charakterystyka próby pozwala zobaczyć, jakie cechy przypisano badanej grupie, ale jej podobieństwo do większej zbiorowości wymagałoby osobnego sprawdzenia. Sam fakt przeprowadzenia badania w określonym zakładzie nie gwarantuje reprezentatywności. Znaczenie ma sposób doboru uczestników, dostępność poszczególnych grup oraz to, kto odmówił udziału lub nie miał możliwości odpowiedzi.

Warto także odróżnić zbiorowość pracowniczą od społeczności terytorialnej. Pracownik może mieszkać poza dzielnicą, a

mieszkaniec dzielnicy może nie mieć związku z hutą. Jeśli te dwie grupy zostaną utożsamione, opis próby zacznie obejmować osoby, o których faktycznie nie zebrano informacji. W dalszej lekturze trafniejsze jest więc mówienie o badanych lub respondentach niż o mieszkańcach jako całości. Taki język odpowiada zakresowi materiału i nie odbiera znaczenia samym wypowiedziom uczestników.

Ważna rozbieżność między liczebnością a procentami

W części metodologicznej pracy zadeklarowano badanie 25 pracowników. Przy takiej liczebności jedna osoba odpowiadałaby 4 punktom procentowym, jeśli wszyscy odpowiadali na dane pytanie, a wyniki były prostymi, nieważonymi odsetkami. Tymczasem w zestawieniach występują między innymi wartości 74,6%, 25,4% i 26,1%. Nie są one wielokrotnościami 4%. Oznacza to, że nie da się ich bez dodatkowych informacji bezpośrednio odtworzyć jako zwykłych udziałów w grupie 25 osób.

Możliwe wyjaśnienia mogłyby dotyczyć innej podstawy procentowania, ważenia danych albo błędu w dokumentacji, ale źródłowy materiał nie daje podstaw do wyboru jednej z tych wersji. Nie należy zatem samodzielnie dopisywać liczebności, zmieniać odsetków ani zakładać, że zastosowano określoną procedurę statystyczną. Wpis zachowuje wartości z pracy. Rozbieżność pozostaje wyraźnie wskazanym ograniczeniem ich interpretacji, szczególnie przy próbie precyzyjnego porównywania kategorii lub przeliczania procentów na osoby.

To zastrzeżenie nie oznacza, że wszystkie informacje trzeba odrzucić. Można czytać sposób uporządkowania cech i przedstawiony w dokumencie obraz grupy, pamiętając o niejasnej podstawie obliczeń. Nie powinno się jednak nadawać drobnym różnicom większej dokładności, niż pozwala na to dokumentacja. Liczba z jednym miejscem po przecinku sprawia wrażenie precyzyjnej, lecz zapis dziesiętny nie usuwa niepewności

dotyczącej tego, jak powstała. Wiarygodność wyniku zależy od procedury, a nie od samej liczby cyfr.

Co wnosi każda cecha badanych

Wiek pomaga umiejscowić uczestników na różnych etapach życia, ale nie wyjaśnia samodzielnie ich opinii. Osoby w zbliżonym wieku mogą różnić się stażem pracy, sytuacją rodzinną i doświadczeniem zawodowym. Z kolei wykształcenie opisuje określony aspekt drogi edukacyjnej, lecz nie jest pełnym pomiarem umiejętności ani możliwości zmiany zatrudnienia. Warto unikać odczytania tabeli tak, jakby jedna kategoria automatycznie określała sposób myślenia człowieka. Charakterystyka próby przedstawia skład grupy, nie gotowy model zachowania.

Stan cywilny i informacje o sytuacji rodzinnej również wymagają ostrożności. Formalna kategoria nie mówi jeszcze, kto rzeczywiście udziela wsparcia, jak dzielone są obowiązki i jakie relacje panują w gospodarstwie domowym. Osoba mieszkająca samotnie może mieć rozbudowaną sieć kontaktów, a ktoś pozostający w związku może doświadczać osamotnienia. Jeśli badanie nie obejmuje tych zagadnień, nie należy dopisywać ich na podstawie samej rubryki. Tabela wskazuje, co zadeklarowano w określonym pytaniu, nie wszystko, co mogłoby się z tym wiązać.

Podobnie dane dotyczące miejsca wychowania nie są równoznaczne z pomiarem lokalnej tożsamości. Mówią o klasyfikacji otoczenia z wcześniejszego etapu życia, ale nie wyjaśniają intensywności więzi sąsiedzkich ani przywiązania do Załęża. W przypadku pracy o dzielnicy ta różnica jest szczególnie ważna. Łatwo bowiem przenieść nazwę obszaru z tematu opracowania na wszystkie osoby w tabelach. Wnioski przestrzenne powinny jednak wynikać z faktycznie zebranych informacji o respondentach, a nie z samego tytułu pracy.

Brakujące odpowiedzi i granice porównań

Przed porównaniem odsetków należałoby ustalić, czy w każdym pytaniu odpowiadała ta sama liczba osób. Brak odpowiedzi może oznaczać pominięcie pytania, odmowę albo trudność w przypisaniu się do kategorii. Nie jest automatycznie odpowiedzią negatywną i nie powinien być tak kodowany bez uzasadnienia. Jeśli procenty obliczano tylko wśród osób, które udzieliły odpowiedzi, ich podstawa mogła różnić się między tabelami. W obecnym materiale trzeba zachować tę możliwość jako pytanie o dokumentację, nie jako ustalony fakt.

Zestawienia jednowymiarowe nie pokazują też, jak cechy łączą się u tych samych osób. Znając oddzielnie strukturę wieku i wykształcenia, nie wiemy jeszcze, jakie wykształcenie miały osoby z poszczególnych grup wieku. Nie można zatem tworzyć takiego powiązania na podstawie samych sum. Potrzebna byłaby tabela krzyżowa lub odpowiednio zabezpieczone dane jednostkowe. Ta zasada ma znaczenie również w dalszych częściach pracy: oddzielny opis picia i oddzielny opis sytuacji zawodowej nie dowodzą jeszcze zależności między nimi.

Tabela zamiast wykresu: ten sam materiał, czytelne wartości

W tym opracowaniu blogowym dane z wykresów zostały zapisane również w postaci tabel. Zachowano wartości przedstawione w materiale źródłowym, nie przeprowadzając nowego badania ani korekty obliczeń. Taki zapis ułatwia porównanie etykiet i liczb oraz pozwala odczytać dane bez obrazu. Powtórzenie wartości w tabeli odpowiadającej wykresowi nie oznacza dodatkowej próby ani niezależnego potwierdzenia. Jest drugą prezentacją tego samego zestawienia, dlatego nie powinno zwiększać pozornej liczby dowodów.

Charakterystyka badanych pozostaje potrzebnym wprowadzeniem do analizy wyników, pod warunkiem że czytelnik pamięta o jej ograniczeniach. Pozwala zapytać, czyj głos został zarejestrowany i czyje doświadczenia mogły pozostać poza badaniem. Nie rozstrzyga natomiast, jak wyglądała cała społeczność ani jak zmieniła się później. Właśnie dlatego jawne wskazanie rozbieżności liczbowej i zakresu próby jest istotną częścią lektury. Chroni przed nadmierną pewnością, nie zmieniając zachowanego tekstu i tabel historycznej pracy.

Takie podejście ma również wymiar etyczny. Gdy opis dotyczy małej grupy z konkretnego miejsca pracy, połączenie wielu cech może ułatwiać rozpoznanie poszczególnych osób. Publikowanie wyników powinno ograniczać niepotrzebne szczegóły identyfikujące, zwłaszcza przy pytaniach wrażliwych. Przejrzystość metod nie wymaga ujawniania tego, co mogłoby naruszyć prywatność respondentów.

Przy ewentualnym ponownym wykorzystaniu zestawień warto więc zachować zawsze wspólną informację o czasie badania, miejscu i deklarowanej liczebności. Oddzielenie tabeli od tych danych zwiększa ryzyko, że odbiorca uzna ją za opis innej populacji. Kontekst próby nie jest przypisem technicznym, ale warunkiem prawidłowego odczytania wyniku.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę pisanie prac - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.